

Thực trạng quản lý hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Kim Oanh

Trường TH, THCS và THPT Việt Úc, Thành phố Hồ Chí Minh

THÔNG TIN BÀI BÁO

Quá trình xử lý:

Ngày nhận bài: 21/10/2024

Ngày nhận bản chỉnh sửa: 16/11/2024

Ngày nhận đăng: 18/11/2024

Ngày xuất bản: 20/02/2026

Từ khóa:

Quản lý;

Trường học hạnh phúc;

Xây dựng;

Trường tiểu học.

TÓM TẮT

Trong bối cảnh hiện nay, xây dựng trường học hạnh phúc vừa là mục tiêu, vừa là phương tiện giáo dục quan trọng để triển khai hiệu quả chương trình giáo dục phổ thông 2018 trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục. Xây dựng trường học hạnh phúc ở trường tiểu học chính là tạo ra môi trường giáo dục không có bạo lực học đường, không có hành vi vi phạm đạo đức nhà giáo. Trong trường học hạnh phúc, học sinh, giáo viên, nhà quản lý, cha mẹ học sinh đều có thể cảm thấy được an toàn, hạnh phúc. Bài viết này trình bày thực trạng quản lý hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh. Kết quả nghiên cứu cho thấy, công tác quản lý hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học trên địa bàn khảo sát đã đạt được những kết quả tích cực, tuy nhiên vẫn còn tồn tại không ít những hạn chế, bất cập. Việc nghiên cứu thực trạng là căn cứ quan trọng để chúng tôi đề xuất một số biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường học hạnh phúc (THHP) hướng tới việc hình thành các giá trị cốt lõi là yêu thương, an toàn và tôn trọng. Trong đó, mỗi thành viên từ cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV), học sinh (HS) được nói lên suy nghĩ, có điều kiện đổi mới sáng tạo, phát huy các năng lực cá nhân. Ở môi trường này, từng thành viên đều cảm thấy mỗi ngày đến trường là một ngày vui, trường học như gia đình. Để làm được điều này, bản thân mỗi nhà trường, GV và lãnh đạo quản lý đều phải thay đổi để tạo môi trường giáo dục khiến HS hạnh phúc.

Giáo sư Hà Vĩnh Thọ - Một chuyên gia trong lĩnh vực Giáo dục đặc biệt và trị liệu Xã hội - là một người tiên phong triển khai dự án THHP tại Việt Nam nhiều năm nay, đã nhấn mạnh vai trò của GV: “Để hình thành THHP, các GV phải trang bị sự hiểu biết, kiến thức và kỹ năng giúp họ chú ý và chăm sóc sự hạnh phúc và sức khỏe của tất cả HS. Nó mở rộng phạm vi nhận thức của GV, để nó bao gồm cả sức khỏe tinh thần và tình cảm của trẻ em. Chỉ khi HS cảm thấy an toàn về cảm xúc, được xã hội chấp nhận và hòa nhập, chúng mới có thể phát huy tiềm năng của mình, học hỏi và phát triển toàn diện. Mục tiêu là tất cả các trường học đều bao gồm ba khía cạnh cơ bản của THHP: Sống hòa hợp với bản thân, người khác và thiên nhiên – trong tất cả các môn học và hoạt động” (Nguyễn et al., 2023).

Vào cuối tháng 09/2022, Hội thảo “Thay đổi vì một THHP” với Chủ đề “Chọn Yêu thương - Chọn Hạnh phúc” được tổ chức tại Đà Nẵng đã thu hút 500 hiệu trưởng đến từ 50 tỉnh thành trên toàn quốc. Tại đây, nhiều ý kiến tâm huyết từ các thầy cô đã được ghi nhận rằng, hạnh phúc không phải là “câu chuyện điểm số”, mà là xây dựng ngôi trường mà ở đó không có bạo lực học đường, không có hành vi vi phạm đạo đức nhà giáo, không có những hành xử xúc phạm danh dự, nhân phẩm, thân thể nhà giáo và HS; là nơi mà thầy cô và HS được vui sống trong sẻ chia, cảm thông và yêu thương nhau. Đồng thời, nơi đó cũng là mái nhà chung mà mỗi

Tác giả liên hệ: Nguyễn Kim Oanh;

Địa chỉ e-mail: oanh.nguyen@vas.edu.vn

DOI: <https://doi.org/10.26459/jse.007.2026>

ngày GV và HS đến trường là một niềm hạnh phúc. HS không chỉ được học về kiến thức văn hóa mà còn học về đạo đức làm người, từ đó có lối sống lành mạnh, tích cực, biết quan tâm chia sẻ và giúp đỡ mọi người... (Huỳnh & Hồ, 2023).

Đã có nhiều hiệu trưởng, GV từ bậc tiểu học đến Trung học phổ thông tại Việt Nam hiện nay đang tìm kiếm những cách thức và giải pháp để giảm bớt áp lực trong nhà trường, hỗ trợ giải quyết vấn đề bạo lực học đường, hướng tới xây dựng môi trường học tập an toàn, yêu thương, tôn trọng, được hiểu và được ghi nhận vì mục tiêu phát triển con người sáng tạo và có nhân cách tốt - Đây không chỉ là nhiệm vụ của các trường, mà phải là nhiệm vụ trọng tâm của cả ngành giáo dục.

Thực hiện Nghị quyết số 29/NQ-TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo (GD&ĐT), đồng thời xuất phát từ những yêu cầu thực tiễn của giáo dục trong bối cảnh hiện nay (Đảng Cộng sản Việt nam, 2013); Công đoàn Giáo dục Việt Nam (2019) đã ban hành Kế hoạch số 102/KH-CDN ngày 02/4/2019 về nâng cao năng lực ứng xử sư phạm, đạo đức cán bộ, nhà giáo đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới hướng tới xây dựng THHP. Mục tiêu của kế hoạch là hỗ trợ, tăng cường, tạo sự chuyển biến căn bản trong nhận thức, hành động đồng thời nâng cao năng lực ứng xử sư phạm, đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ, nhà giáo, khích lệ thầy cô nâng cao tinh thần trách nhiệm, xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, thân thiện, tích cực hướng tới xây dựng “THHP”. Đó cũng là một trong những tiêu chí nhằm đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo. Công tác xây dựng THHP không chỉ là mối quan tâm của nhiều nhà quản lý giáo dục, đội ngũ nhà giáo mà còn là mong muốn của nhiều HS, phụ huynh và toàn xã hội. Làm sao để mỗi ngày HS đến trường là một ngày vui, GV đến trường với niềm vui, phấn khởi và quan hệ thầy trò ngày càng gắn bó, thân ái, tích cực để cùng phấn đấu vì mục tiêu chung: giáo dục, đào tạo các thế hệ HS có sức khỏe, đạo đức, lý tưởng, tri thức, kỹ năng và niềm tin tốt đẹp vào cuộc sống.

Vì thế có thể nói, công tác xây dựng THHP là việc làm rất cần thiết của các nhà trường hiện nay. Xuất phát từ thực tiễn của nền giáo dục và định hướng phát triển lâu dài của nhà trường, bên cạnh việc nâng cao chất lượng chuyên môn thì việc tạo ra môi trường học tập tích cực, thân thiện tiến đến mục tiêu “THHP- Thầy cô hạnh phúc- HS hạnh phúc” không chỉ là đích đến mà còn là khát vọng mà toàn xã hội đã và đang hướng tới. Để mô hình THHP không dừng lại ở khẩu hiệu, phong trào nhất thời, cần nâng cao nhận thức của toàn thể đội ngũ thầy cô giáo, cán bộ quản lý giáo dục, HS, phụ huynh và toàn xã hội trong việc kiến tạo môi trường học tập, giáo dục lành mạnh, nhân văn và tiên bộ. THHP là trường học thân thiện, đem đến sự hài lòng, thỏa mãn và đáp ứng tốt nhu cầu, quyền được học tập, giáo dục, rèn luyện một cách toàn diện về thể chất, tinh thần và trí tuệ của người học. THHP là nơi mà ở đó kỷ luật vẫn nghiêm, kỷ cương vẫn được thực hiện, nhưng niềm vui và hạnh phúc vẫn có được từ sự tự giác và ý thức tích cực của mỗi cá nhân. Khi con người có hạnh phúc, sẽ tạo động lực tinh thần để người học không ngừng nỗ lực vươn lên chiếm lĩnh những đỉnh cao tri thức nhân loại, để khẳng định mình và góp phần xây dựng một xã hội văn minh, tiến bộ.

Nhiều nhà quản lý giáo dục và đội ngũ thầy, cô giáo cho rằng THHP hướng tới xây dựng mục tiêu, sứ mệnh phù hợp với đặc điểm người dạy, người học và điều kiện thực tiễn của mỗi nhà trường, trong đó có mục tiêu “làm cho các cá nhân, tập thể trong đó yêu trường, yêu lớp, cùng tiến bộ trên cơ sở những giá trị tốt đẹp” dựa vào ba tiêu chí cốt lõi mà Bộ GD&ĐT (2019) đã lựa chọn: “An toàn, yêu thương và tôn trọng”.

Trong những năm qua, các trường tiểu học quận Gò Vấp, Thành phố (TP) Hồ Chí Minh đã có nhiều cố gắng để đẩy mạnh hoạt động xây dựng THHP và đã đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên, hiệu quả của hoạt động xây dựng THHP trong thời gian qua còn thấp, chưa đáp ứng yêu cầu của xã hội. Công tác truyền thông về xây dựng THHP còn hạn chế về cả nội dung và cách thức tiến hành; Việc quản lý xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng THHP còn chưa hiệu quả... Những nguyên nhân trên đã phần nào làm hạn chế chất lượng của hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh. Vì vậy, việc nghiên cứu thực trạng để làm cơ sở đề xuất những biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động xây dựng THHP ở trường tiểu học là một yêu cầu hết sức cấp thiết.

2. KHÁCH THỂ VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu được tiến hành khảo sát trên 195 CBQL và GV ở 5 trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh.

Phương pháp nghiên cứu chủ đạo là điều tra thông qua bảng hỏi nhằm thu thập dữ liệu từ các đối tượng trực tiếp hoặc có liên quan đến quản lý hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học Quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh. Phiếu điều tra được thiết kế theo thang Likert 5 bậc, tương ứng với 5 mức độ, từ 1 đến 5 (được quy ước cụ thể tại các bảng số liệu). Dữ liệu thu thập được sử dụng để tính điểm trung bình (ĐTB), độ lệch chuẩn (ĐLC) và tỉ lệ % của mỗi nội dung qua phần mềm SPSS 26.0. Áp dụng công thức tính giá trị khoảng cách (Maximum – Minimum)/n cho giá trị $(5-1)/5 = 0,8$. Theo đó, giá trị các khoảng như sau: $1,00 \leq \text{ĐTB} \leq 1,80$:

Kém; $1,81 \leq \text{ĐTB} \leq 2,60$: Yếu; $2,61 \leq \text{ĐTB} \leq 3,40$: Trung bình; $3,41 \leq \text{ĐTB} \leq 4,20$: Khá; $4,21 \leq \text{ĐTB} \leq 5,00$: Tốt.

Ngoài ra, chúng tôi còn sử dụng phương pháp phỏng vấn nhằm khai thác thêm thông tin về thực trạng quản lý hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh,

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Thực trạng lập kế hoạch hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học

Mọi hoạt động muốn thành công đều phải có kế hoạch. Kế hoạch là sản phẩm của hoạt động quản lý, là công cụ quan trọng của người hiệu trưởng. Kế hoạch càng đầy đủ, chi tiết càng tạo ra cơ hội đạt được mục tiêu. Với ý nghĩa đó, chúng tôi khảo sát thực trạng lập kế hoạch hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh. Kết quả khảo sát được thể hiện ở bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng lập kế hoạch hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học

Stt	Lập kế hoạch	Kết quả thực hiện (%)					ĐTB	ĐLC
		1	2	3	4	5		
1	Nhà trường đánh giá thực trạng các vấn đề ở nhà trường theo các tiêu chí của THHP để làm cơ sở lập kế hoạch xây dựng THHP	1,0	8,2	49,2	36,9	4,6	3,36	0,742
2	Bản kế hoạch xác định rõ mục tiêu xây dựng THHP để định hướng cho cán bộ, GV, nhân viên và HS	0	4,6	28,7	49,7	16,9	3,79	0,775
3	Bản kế hoạch xác định rõ các tiêu chí, nội dung xây dựng THHP	0	0	4,1	68,2	27,7	4,24	0,513
4	Bản kế hoạch xác định rõ hình thức xây dựng THHP	2,1	9,2	10,8	59,5	18,5	3,83	0,906
5	Bản kế hoạch chỉ rõ các lực lượng tham gia xây dựng THHP ở trường tiểu học	1,0	7,7	54,4	32,3	4,6	3,32	0,726
6	Bản kế hoạch xác định rõ các điều kiện đảm bảo xây dựng THHP	0,5	10,3	63,6	23,6	2,1	3,16	0,645
7	Kế hoạch xây dựng THHP được đưa ra thảo luận và thông qua trước Hội đồng sư phạm nhà trường	1,0	8,2	54,9	31,3	4,6	3,30	0,729

*Ghi chú: 1: Kém; 2: Yếu; 3: Trung bình; 4: Khá; 5: Tốt. ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 5$)

Bảng số liệu 1 cho thấy, các nội dung được khảo sát về việc lập kế hoạch hoạt động xây dựng THHP đã được thực hiện, song mức độ thực hiện là không đồng đều. ĐTB dao động từ 3,16 đến 4,24, cho thấy kết quả thực hiện đạt được từ mức trung bình đến tốt. Cụ thể như sau:

Xếp vị trí thứ nhất với mức độ thực hiện ở mức tốt đó là “Bản kế hoạch xác định rõ các tiêu chí, nội dung xây dựng THHP” (ĐTB = 4,24). Nội dung này được đánh giá ở mức độ thực hiện cao, khi có tới 95,9% CBQL, GV lựa chọn ở mức độ khá và tốt. Bản kế hoạch giúp xác định rõ ràng các mục tiêu cụ thể mà nhà trường hướng tới trong việc xây dựng THHP, từ đó định hướng cho mọi hoạt động và quyết định. Khi các tiêu chí và nội dung được xác định rõ ràng, tất cả các thành viên trong nhà trường sẽ hiểu rõ và đồng lòng hướng tới mục tiêu chung. Bên cạnh đó, bản kế hoạch giúp hiệu trưởng phân bổ nguồn lực (nhân lực, tài chính, cơ sở vật chất) một cách hợp lý và hiệu quả để thực hiện các hoạt động xây dựng THHP.

Tiếp theo, nội dung “Bản kế hoạch xác định rõ hình thức xây dựng THHP” (ĐTB = 3,83) được CBQL, GV đánh giá thực hiện ở mức khá. Trong hoạt động xây dựng THHP, xác định rõ hình thức xây dựng giúp tất cả mọi người trong nhà trường hiểu rõ những gì cần thực hiện, từ đó đảm bảo sự nhất quán trong các hoạt động. Xác định rõ các hình thức xây dựng giúp quản lý thời gian và tiến độ thực hiện, đảm bảo các hoạt động được triển khai đúng kế hoạch.

Tuy nhiên, các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh vẫn chưa làm tốt việc “Nhà trường đánh giá thực trạng các vấn đề ở nhà trường theo các tiêu chí của THHP để làm cơ sở lập kế hoạch xây dựng THHP” (ĐTB = 3,36); “Bản kế hoạch chỉ rõ các lực lượng tham gia xây dựng THHP ở trường tiểu học” (ĐTB = 3,32); “Kế hoạch xây dựng THHP được đưa ra thảo luận và thông qua trước Hội đồng sư phạm nhà trường” (ĐTB = 3,30); “Bản kế hoạch xác định rõ các điều kiện đảm bảo xây dựng THHP” (ĐTB = 3,16). Chia sẻ về vấn đề này, thầy N.V.T cho rằng: “*Trước hết, việc đánh giá thực trạng theo các tiêu chí của THHP để làm cơ sở lập kế hoạch gặp khó khăn do thiếu một bộ tiêu chí đánh giá chi tiết và chuẩn hóa. Nhiều tiêu chí của THHP còn khá mới mẻ và cần có sự thống nhất rõ ràng trong toàn bộ đội ngũ sư phạm để thực hiện đánh giá một cách chính xác. Nhà trường có thể chưa kịp thời cập nhật và nắm bắt đầy đủ các tiêu chí này, dẫn đến việc đánh giá thực trạng chưa được thực hiện một cách toàn diện*”.

Cô T.T.H cũng nhấn mạnh “*Bản kế hoạch chưa xác định rõ các điều kiện đảm bảo xây dựng THHP có thể là do chúng tôi chưa thực hiện đầy đủ việc phân tích và đánh giá những nguồn lực hiện có cũng như các điều kiện cần thiết để đảm bảo việc thực hiện kế hoạch một cách hiệu quả. Điều này đôi khi đến từ sự hạn chế về kiến thức và kinh nghiệm trong việc lập kế hoạch chiến lược, hoặc do thiếu sự hỗ trợ từ các chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục hạnh phúc. Tôi nghĩ rằng để khắc phục những hạn chế này, chúng tôi cần thực hiện những bước đi cụ thể hơn, bao gồm việc đào tạo, nâng cao nhận thức và kiến thức cho đội ngũ GV về các tiêu chí của THHP, đồng thời tạo ra một môi trường làm việc cởi mở, khuyến khích sự tham gia và đóng góp ý kiến từ tất cả các bên liên quan*”.

3.2. Thực trạng tổ chức hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học

Tổ chức thực hiện hoạt động xây dựng THHP có vai trò quan trọng trong việc thực hiện thành công các kế hoạch đã được xây dựng, hướng tới đạt mục tiêu xây dựng THHP của nhà trường. Thực trạng công tác quản lý tổ chức hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh được thể hiện ở bảng 2:

Bảng 2. Thực trạng tổ chức hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học

Stt	Tổ chức	Kết quả thực hiện (%)					ĐTB	ĐLC
		1	2	3	4	5		
1	Nhà trường thành lập ban chỉ đạo xây dựng THHP	0	0	17,4	65,6	16,9	3,99	0,588
2	Nhà trường tiến hành phân công, phân nhiệm cho các bộ phận, tổ chức, cá nhân đảm nhận các hoạt động xây dựng THHP.	2,1	3,6	25,6	46,2	22,6	3,84	0,887
3	Nhà trường tổ chức tuyên truyền các hoạt động xây dựng THHP ở trường tiểu học	0	2,6	24,1	56,9	16,4	3,87	0,703
4	Nhà trường phổ biến, hướng dẫn thực hiện mục tiêu, nội dung, hình thức xây dựng THHP cho cán bộ, GV, nhân viên, cha mẹ HS và HS	0	6,7	61,5	30,8	1,0	3,26	0,591
5	Nhà trường định hướng các hoạt động xây dựng THHP đều có sự tham gia của tất cả cán bộ, GV, nhân viên, cha mẹ HS và HS	0	13,8	45,6	35,4	5,1	3,32	0,774
6	Nhà trường huy động và phân bổ các nguồn lực vật chất, tài chính trong quá trình xây dựng THHP.	0	2,6	24,6	54,4	18,5	3,89	0,723
7	Nhà trường mời chuyên gia về tập huấn công tác xây dựng THHP	14,4	61,0	14,4	10,3	0	2,21	0,812

*Ghi chú: 1: Kém; 2: Yếu; 3: Trung bình; 4: Khá; 5: Tốt. ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 5$)

Kết quả khảo sát cho thấy, các nội dung được khảo sát trong công tác tổ chức thực hiện hoạt động xây dựng THHP có những mức độ thực hiện khác nhau, không đồng đều. Bao gồm các mức độ trung bình và khá (ĐTB từ 2,21 đến 3,99).

Ở mức độ khá, nội dung “Nhà trường thành lập ban chỉ đạo xây dựng THHP” (ĐTB = 3,99) được CBQL, GV lựa chọn nhiều nhất. Việc thành lập Ban chỉ đạo xây dựng THHP là một bước quan trọng và cần thiết để đảm bảo quá trình xây dựng và duy trì một môi trường học tập hạnh phúc, an toàn và thân thiện. Ban chỉ đạo có nhiệm vụ giám sát thường xuyên tiến độ thực hiện các hoạt động, đảm bảo mọi việc diễn ra theo đúng kế hoạch. Ban chỉ đạo sẽ đánh giá hiệu quả của các hoạt động, từ đó đưa ra các điều chỉnh kịp thời để nâng cao chất lượng và hiệu quả.

Tiếp theo, việc “Nhà trường huy động và phân bổ các nguồn lực vật chất, tài chính trong quá trình xây dựng THHP” (ĐTB = 3,89) cũng được các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh thực hiện ở mức khá. Huy động nguồn lực vật chất giúp trường học nâng cấp và cải thiện cơ sở vật chất như phòng học, thư viện, phòng thể dục, khu vực ngoại khóa, tạo ra một môi trường học tập an toàn, tiện nghi và thuận lợi cho GV và HS. Bên cạnh đó, phân bổ nguồn lực tài chính cho việc phát triển chương trình giáo dục hạnh phúc, bao gồm cả việc đầu tư vào các hoạt động ngoại khóa, văn hóa, nghệ thuật, thể dục và thể thao, giúp tăng cường trải nghiệm học tập và phát triển toàn diện cho HS.

Ngoài ra, các nội dung khác cũng được đánh giá ở mức khá như: “Nhà trường tổ chức tuyên truyền các hoạt động xây dựng THHP ở trường tiểu học” (ĐTB = 3,87); “Nhà trường tiến hành phân công, phân nhiệm cho các bộ phận, tổ chức, cá nhân đảm nhận các hoạt động xây dựng THHP” (ĐTB = 3,84).

Kết quả khảo sát cũng cho thấy, các nội dung “Nhà trường định hướng các hoạt động xây dựng THHP đều có sự tham gia của tất cả cán bộ, GV, nhân viên, cha mẹ HS và HS” (ĐTB = 3,32) và “Nhà trường phổ biến,

hướng dẫn thực hiện mục tiêu, nội dung, hình thức xây dựng THHP cho cán bộ, GV, nhân viên, cha mẹ HS và HS” (ĐTB = 3,26) chỉ đạt ở mức trung bình. Thậm chí, các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh chưa thực hiện tốt việc “Nhà trường mời chuyên gia về tập huấn công tác xây dựng THHP” (ĐTB = 2,21). Mức độ thực hiện chỉ đạt ở mức yếu.

Lý giải cho thực trạng trên, thầy N.Đ.L cho rằng: “*Trước hết, việc định hướng các hoạt động xây dựng THHP có sự tham gia của tất cả CB, GV, NV, CMHS và HS chưa đạt hiệu quả cao có thể do khó khăn trong việc tổ chức và điều phối các hoạt động này. Trong thực tế, nhà trường có thể đã thiếu các công cụ và phương pháp cụ thể để huy động sự tham gia đồng đều từ tất cả các bên liên quan. Đặc biệt, việc kết nối và khuyến khích sự tham gia từ phía CMHS và HS gặp nhiều thách thức, có thể do họ chưa hiểu rõ vai trò và tầm quan trọng của mình trong việc xây dựng THHP. Điều này cũng có thể xuất phát từ sự khác biệt trong quan điểm hoặc lịch trình bận rộn của CMHS và HS. Thứ hai, việc phổ biến và hướng dẫn thực hiện mục tiêu, nội dung, hình thức xây dựng THHP cho toàn thể CB, GV, NV, CMHS và HS chưa được thực hiện triệt để. Các tài liệu hướng dẫn có thể chưa được cung cấp đầy đủ, hoặc nếu có, thì có thể chưa phù hợp với từng đối tượng cụ thể như CMHS và HS.*”.

Cô T.T.H chia sẻ thêm: “*Việc mời chuyên gia về tập huấn công tác xây dựng THHP chỉ đạt ở mức trung bình có thể do một số lý do. Thứ nhất, ngân sách và nguồn lực của nhà trường có thể chưa đủ để thường xuyên tổ chức các buổi tập huấn chuyên sâu với sự tham gia của các chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực này. Thứ hai, sự thiếu hụt thông tin hoặc kết nối với các chuyên gia có kinh nghiệm về THHP cũng là một rào cản. Ngoài ra, lịch trình bận rộn của GV, NV và cả chuyên gia cũng có thể gây khó khăn trong việc sắp xếp thời gian phù hợp cho các buổi tập huấn.*”.

3.3. Thực trạng chỉ đạo hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học

Chỉ đạo thực hiện hoạt động xây dựng THHP là một nội dung quản lý quan trọng. Chúng tôi đã khảo sát thực trạng nội dung quản lý này và kết quả được thể hiện ở bảng 3:

Bảng 3. Thực trạng chỉ đạo hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học

Stt	Chỉ đạo	Kết quả thực hiện (%)					ĐTB	ĐLC
		1	2	3	4	5		
1	Ban giám hiệu chỉ đạo các GV, nhân viên lựa chọn các nội dung xây dựng THHP phù hợp với tình hình thực tiễn của nhà trường.	0	0	12,8	61,5	25,6	4,13	0,608
2	Ban giám hiệu chỉ đạo các GV, nhân viên triển khai các hoạt động xây dựng THHP đa dạng, tích hợp trong các hoạt động dạy học, giáo dục của nhà trường	0	4,6	41,5	50,8	3,1	3,52	0,637
3	Ban giám hiệu khuyến khích các tổ chuyên môn xây dựng các chủ đề THHP	0	0	61,0	35,9	3,1	3,42	0,554
4	Ban giám hiệu chỉ đạo việc phối hợp các tổ chức đoàn thể trong và ngoài nhà trường tham gia xây dựng THHP	0	0	22,6	74,4	3,1	3,81	0,469
5	Ban giám hiệu chỉ đạo chuẩn bị và sử dụng các thiết bị, phương tiện phục vụ và nguồn kinh phí cho hoạt động xây dựng THHP.	0	0	26,7	64,1	9,2	3,83	0,575
6	Ban giám hiệu chỉ đạo GV cần phối hợp với gia đình trong các hoạt động xây dựng THHP để tạo môi trường thống nhất	0	0	37,9	53,8	8,2	3,70	0,612
7	Chỉ đạo giải quyết các tình huống phát sinh trong quá trình thực hiện để điều chỉnh kế hoạch thực hiện xây dựng THHP	0	0	31,8	59,0	9,2	3,77	0,601

*Ghi chú: 1: Kém; 2: Yếu; 3: Trung bình; 4: Khá; 5: Tốt. ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 5$)

Kết quả khảo sát ở bảng 3 đã cho thấy các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh đã thực hiện khá tốt các nội dung quản lý trong công tác chỉ đạo hoạt động xây dựng THHP (ĐTB từ 3,42 đến 4,13). Trong đó, nội dung “Ban giám hiệu chỉ đạo các GV, nhân viên lựa chọn các nội dung xây dựng THHP phù hợp với tình hình thực tiễn của nhà trường” (ĐTB = 4,13) được CBQL, GV đánh giá nhiều nhất với mức độ khá. Thực tế cho thấy, Ban giám hiệu có cái nhìn tổng quan về tình hình của trường, bao gồm cả các điểm mạnh và điểm yếu. Việc này giúp họ định rõ các vấn đề cần được cải thiện và mục tiêu cần đạt được. Bên cạnh đó, Ban giám hiệu có trách nhiệm đảm bảo rằng các hoạt động xây dựng THHP được lựa chọn và triển khai là khả thi và có

thể thực hiện trong tình hình thực tiễn của trường. Điều này giúp đảm bảo rằng các nỗ lực sẽ mang lại kết quả tích cực và hiệu quả.

Nội dung tiếp theo được đánh giá ở mức khá là “Ban giám hiệu chỉ đạo chuẩn bị và sử dụng các thiết bị, phương tiện phục vụ và nguồn kinh phí cho hoạt động xây dựng THHP” (ĐTB = 3,83). Các thiết bị, phương tiện và nguồn kinh phí được sử dụng đúng cách có thể tạo ra một môi trường học tập toàn diện và đa dạng, từ đó giúp HS phát triển đầy đủ cả về mặt vật chất và tinh thần. Sử dụng các thiết bị và phương tiện phù hợp giúp tăng cường hiệu quả của các hoạt động xây dựng THHP, từ việc truyền đạt kiến thức đến việc tổ chức các hoạt động ngoại khóa và văn hóa.

Bên cạnh đó, các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh cũng thực hiện khá tốt việc: “Ban giám hiệu chỉ đạo việc phối hợp các tổ chức đoàn thể trong và ngoài nhà trường tham gia xây dựng THHP” (ĐTB = 3,81); “Chỉ đạo giải quyết các tình huống phát sinh trong quá trình thực hiện để điều chỉnh kế hoạch thực hiện xây dựng THHP” (ĐTB = 3,77); “Ban giám hiệu chỉ đạo GV cần phối hợp với gia đình trong các hoạt động xây dựng THHP để tạo môi trường thông nhất” (ĐTB = 3,70); “Ban giám hiệu chỉ đạo các GV, nhân viên triển khai các hoạt động xây dựng THHP đa dạng, tích hợp trong các hoạt động dạy học, giáo dục của nhà trường” (ĐTB = 3,52).

3.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng trường học hạnh phúc ở các trường tiểu học

Việc kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng THHP nhằm phát hiện những hạn chế, sai sót, kịp thời thực hiện các điều chỉnh cần thiết để hoạt động xây dựng THHP đi đúng hướng, đảm bảo thực hiện mục tiêu quản lý. Chúng tôi đã tiến hành khảo sát và thu được kết quả như sau:

Bảng 4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học

Stt	Kiểm tra, đánh giá	Kết quả thực hiện (%)					ĐTB	ĐLC
		1	2	3	4	5		
1	Nhà trường xây dựng nội dung và các tiêu chuẩn kiểm tra, đánh giá phù hợp nội dung thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng THHP.	0	19,5	42,1	29,7	8,7	3,28	0,877
2	Nhà trường lựa chọn hình thức và phương pháp kiểm tra, đánh giá phù hợp nội dung xây dựng THHP.	0	0	14,9	61,5	23,6	4,09	0,616
3	Nhà trường kiểm tra thường xuyên các hoạt động xây dựng THHP	0	0	4,1	68,2	27,7	4,24	0,513
4	Nhà trường lựa chọn, phân công lực lượng kiểm tra, đánh giá cụ thể theo các chức năng, nhiệm vụ đã được phân công.	0	1,5	9,2	76,9	12,3	4,00	0,528
5	Nhà trường phân tích kết quả kiểm tra, đánh giá trên cơ sở so sánh với các tiêu chuẩn, tiêu chí của THHP đã xây dựng.	0	2,1	27,7	64,6	5,6	3,74	0,591
6	Nhà trường kiểm tra, đánh giá rút kinh nghiệm và điều chỉnh những vấn đề phát sinh khi xây dựng THHP.	0	4,6	29,7	53,8	11,8	3,73	0,727
7	Nhà trường biểu dương, khen thưởng những GV tích cực hoặc có biện pháp nhắc nhở những GV chưa tích cực trong công tác xây dựng THHP	0	4,6	39,0	45,6	10,8	3,63	0,738

*Ghi chú: 1: Kém; 2: Yếu; 3: Trung bình; 4: Khá; 5: Tốt. ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 5$)

Kết quả khảo sát ở bảng 4 cho thấy, ĐTB dao động từ 3,28 đến 4,24, tương ứng với mức độ thực hiện từ trung bình đến tốt. Kết quả này phản ánh được sự không đồng đều trong quá trình thực hiện các nội dung kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh. Cụ thể là:

Nội dung được CBQL, GV đánh giá cao nhất với ĐTB = 4,24 (tốt) là “Nhà trường kiểm tra thường xuyên các hoạt động xây dựng THHP”. Việc kiểm tra thường xuyên giúp đảm bảo rằng các hoạt động xây dựng THHP được thực hiện theo kế hoạch đã đề ra. Điều này đảm bảo tính hiệu quả của các nỗ lực xây dựng. Bên cạnh đó, qua việc kiểm tra thường xuyên, nhà trường có cơ hội phát hiện các vấn đề và thách thức đang tồn tại trong quá trình xây dựng THHP. Điều này giúp nhà trường nhanh chóng đưa ra các biện pháp khắc phục để tránh tình trạng trầm trọng hơn.

Ở mức độ khá, các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh đã thực hiện các công việc như: “Nhà trường lựa chọn hình thức và phương pháp kiểm tra, đánh giá phù hợp nội dung xây dựng THHP” (ĐTB = 4,09). Qua việc kiểm tra và đánh giá, nhà trường có thể đánh giá được mức độ đạt được của các mục tiêu xây dựng THHP đã đề ra. Điều này giúp hiệu trưởng biết được những điểm mạnh và yếu để có thể điều chỉnh và

cải thiện. Đồng thời, phương pháp kiểm tra và đánh giá phù hợp giúp nhà trường đo lường tiến triển của các hoạt động và đánh giá được hiệu suất của chúng. Thông tin thu được từ quá trình này giúp nhà trường đưa ra các biện pháp điều chỉnh để tăng cường hiệu quả.

Tiếp theo, việc “Nhà trường lựa chọn, phân công lực lượng kiểm tra, đánh giá cụ thể theo các chức năng, nhiệm vụ đã được phân công” (ĐTB = 4,00) được các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh thực hiện ở mức khá. Bằng cách phân công các thành viên trong nhà trường có chuyên môn và kỹ năng phù hợp vào các nhiệm vụ kiểm tra và đánh giá, nhà trường đảm bảo rằng quá trình này được thực hiện một cách chính xác và chất lượng. Các thành viên được phân công có thể có hiểu biết sâu về nhiệm vụ cụ thể mà họ đảm nhận, từ đó giúp họ thực hiện các hoạt động kiểm tra và đánh giá một cách hiệu quả và chuyên nghiệp.

Các công việc sau đây cũng được thực hiện ở mức khá: “Nhà trường phân tích kết quả kiểm tra, đánh giá trên cơ sở so sánh với các tiêu chuẩn, tiêu chí của THHP đã xây dựng” (ĐTB = 3,74); “Nhà trường kiểm tra, đánh giá rút kinh nghiệm và điều chỉnh những vấn đề phát sinh khi xây dựng THHP” (ĐTB = 3,73); “Nhà trường biểu dương, khen thưởng những GV tích cực hoặc có biện pháp nhắc nhở những GV chưa tích cực trong công tác xây dựng THHP” (ĐTB = 3,63).

Ở mức độ trung bình, nội dung “Nhà trường xây dựng nội dung và các tiêu chuẩn kiểm tra, đánh giá phù hợp nội dung thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng THHP” (ĐTB = 3,28) có 61,6% CBQL, GV đánh giá ở mức yếu đến trung bình.

Chia sẻ về vấn đề này, thầy N.V.T nhấn mạnh: *“Việc xây dựng nội dung và các tiêu chuẩn kiểm tra, đánh giá phù hợp với mục tiêu xây dựng THHP gặp khó khăn do chưa có đủ hướng dẫn cụ thể từ các cấp trên. Mặc dù chúng ta hiểu rõ mục tiêu của THHP là tạo ra một môi trường giáo dục tích cực, an toàn và hạnh phúc cho tất cả HS và GV, nhưng việc chuyển hóa các mục tiêu này thành các tiêu chuẩn cụ thể, đo lường được lại không hề đơn giản. Chúng ta còn thiếu những mô hình mẫu hoặc ví dụ cụ thể để dựa vào khi xây dựng các tiêu chuẩn đánh giá phù hợp. Bên cạnh đó, chúng tôi cũng gặp khó khăn trong việc đồng bộ giữa các tiêu chuẩn đánh giá với thực tế của trường học. Mỗi trường có những đặc thù riêng về văn hóa, điều kiện kinh tế - xã hội, cũng như đối tượng HS, vì vậy việc áp dụng các tiêu chuẩn chung có thể không hoàn toàn phù hợp. Chúng tôi cần thời gian và sự thử nghiệm để điều chỉnh các tiêu chuẩn sao cho phản ánh đúng thực tế tại trường, nhưng điều này chưa được thực hiện một cách triệt để”*.

Như vậy, bên cạnh việc thực hiện tốt một số nội dung kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng THHP, thì các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh vẫn chưa xây dựng nội dung và các tiêu chuẩn kiểm tra, đánh giá phù hợp với mục tiêu của hoạt động xây dựng THHP.

4. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu thực trạng về quản lý hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh, chúng tôi có một số kết luận sau:

Về ưu điểm: Thực hiện tốt việc xây dựng bản kế hoạch xác định rõ các tiêu chí, nội dung xây dựng THHP; Thực hiện khá tốt việc thành lập ban chỉ đạo xây dựng THHP và huy động và phân bổ các nguồn lực vật chất, tài chính trong quá trình xây dựng THHP; Trong công tác chỉ đạo hoạt động xây dựng THHP, các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh đã thực hiện việc chỉ đạo các GV, nhân viên lựa chọn các nội dung xây dựng THHP phù hợp với tình hình thực tiễn của nhà trường; chuẩn bị và sử dụng các thiết bị, phương tiện phục vụ và nguồn kinh phí cho hoạt động xây dựng THHP. Ngoài ra, ban giám hiệu chỉ đạo việc phối hợp các tổ chức đoàn thể trong và ngoài nhà trường tham gia xây dựng THHP; Thực hiện tốt việc kiểm tra thường xuyên các hoạt động xây dựng THHP.

Về hạn chế: Các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh vẫn chưa làm tốt việc đánh giá thực trạng các vấn đề ở nhà trường theo các tiêu chí của THHP để làm cơ sở lập kế hoạch xây dựng THHP; chưa thường xuyên lập bản kế hoạch chỉ rõ các lực lượng tham gia xây dựng THHP ở trường tiểu học; Việc định hướng các hoạt động xây dựng THHP đều có sự tham gia của tất cả cán bộ, GV, nhân viên, cha mẹ HS và HS và phổ biến, hướng dẫn thực hiện mục tiêu, nội dung, hình thức xây dựng THHP cho cán bộ, GV, nhân viên, cha mẹ HS và HS chỉ đạt ở mức trung bình. Thậm chí, các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh chưa thực hiện tốt việc mời chuyên gia về tập huấn công tác xây dựng THHP; Công tác xây dựng nội dung và các tiêu chuẩn kiểm tra, đánh giá phù hợp nội dung thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng THHP chỉ thực hiện ở mức trung bình.

Trên cơ sở kết quả khảo sát và đánh giá thực trạng trên, chúng tôi đề xuất một số biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học quận Gò Vấp, TP Hồ Chí Minh như sau: (1) Tổ chức nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của hoạt động xây dựng THHP cho CBQL, GV, NV, HS và CMHS; (2) Lập kế hoạch xây dựng THHP phù hợp với thực tiễn nhà trường và đáp ứng yêu cầu của

GD&ĐT; (3) Chỉ đạo đa dạng hoá nội dung và hình thức xây dựng THHP; (4) Chỉ đạo bồi dưỡng năng lực xây dựng THHP cho đội ngũ CBQL và GV nhà trường; (5) Chỉ đạo phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong hoạt động xây dựng THHP; (6) Tăng cường các điều kiện cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ xây dựng THHP ở các trường tiểu học; (7) Tăng cường kiểm tra, đánh giá hiệu quả hoạt động xây dựng THHP ở các trường tiểu học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2019). *Công văn số 2033/BGDĐT-NGCBQLGD ngày 13/5/2019 về việc chỉ đạo, triển khai kế hoạch nâng cao năng lực ứng xử sư phạm, đạo đức nhà giáo.*

Công đoàn Giáo dục Việt Nam. (2019). *Công văn số 312/CĐN ngày 12/11/2019 về việc hướng dẫn công đoàn các trường học tổ chức và tham gia xây dựng “trường học hạnh phúc” theo kế hoạch nâng cao năng lực ứng xử sư phạm, đạo đức nhà giáo, người lao động đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.*

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.*

Huỳnh, V. S., & Hồ, N. K. (2023). Thực trạng nhận thức về xây dựng “trường học hạnh phúc”. *Tạp chí Giáo dục*, 23(15), 45–51.

Nguyễn, T. X. Y., Mai, M. H., Giang, T. V., Đỗ, C. N., Cao, T. T., ... Bùi, H. Q. (2023). *Tài liệu bồi dưỡng cán bộ quản lý cơ sở giáo dục và giáo viên: Chuyên đề “xây dựng trường học hạnh phúc trong bối cảnh mới”*. Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

The current situation of managing the building of happy schools
in primary schools in Go Vap district, Ho Chi Minh City

Nguyen Kim Oanh

Viet Uc Primary, Secondary and High School, Ho Chi Minh City

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Article history: Received: 21 October 2024 Received in revised form: 16 November 2024 Accepted: 18 November 2024 Published: 20 February 2026	In the current context, building happy schools serves both as a goal and an essential means to effectively implement the 2018 general education program within the framework of fundamental and comprehensive educational reform. Creating happy schools at the primary level involves fostering an educational environment free from school violence and violations of teachers' professional ethics. In such schools, students, teachers, administrators, and parents all feel safe and happy. This article presents the current state of managing activities related to developing happy schools in primary schools in Go Vap District, Ho Chi Minh City. The research results indicate that the management of happy school development activities in surveyed primary schools has achieved positive outcomes; however, several limitations and shortcomings remain. The study of this situation provides a critical basis for proposing management measures to enhance the effectiveness of happy school development in primary schools.
Keywords: Management; Happy schools; Building; Primary schools.	
Corresponding author: Nguyen Kim Oanh E-mail address: oanh.nguyen@vas.edu.vn	